

Landskap: *Halland* Upptecknat av: *Pers Jansson*
Härad: *Hök* Adress: *Skottorp*
Socken: *Hasstöv* Berättat av: *August Bengtsson*
Uppteckningsår: *1939* Född år *1865* i *Björkered, Hasstöv*

Uppteckningen rör *Goenisses drängar* sid 1.

Sädden -" - 2.

Träkors över vilsegångna -" - 3.

Julseder -" - 4.

Kolmiten på Hallandsåsen -" - 5.

Stenrör från "hackretiden" -" - 6.

Stenkulen i Baramossa -" - 7.

Offerkällan i Tuntarp -" - 8.

Tjuvmjölkning av kor -"

Jättekostr mot Rännestövs

kyrka sid 10

Offerkälla -" - 15

Brädd att falla med -" - 16

Skriv endast på denna sida!

16 sid.
(8 foton)

ACC. N:R. 6036

Landskap: Halland

Upptecknat av: Profenason

Härad: Hög

Adress: Skattorp

Socken: Hasslöv

Berättat av: August Bengtsson

Uppteckningsår: 1939

Född år 1865 i Hasslöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

uppgifter
om sages-
män

Systemonen August och Yda Bengtsson
äro födda i Björkered i Hasslövs socken.
Björkered är en by på stiftningen av Häl-
landsås. Deras fader Bengt Mattson var
jordbrukare, men ägde endast några
tunnland jord. Som binäring hade han
trädgårdsskötsel. Efter föräldrarnas död
övertogo barnen fädernegården, och denna
såld de för några år sedan. De byggde
då en villa på en tomt, som de togo undan
från stället. Sägnera, som de berättat, hava
de hört av sina föräldrar. Modern i syn-
nerhet trodde mycket på övernaturliga väsen.

ACC. N:R. **6036**

Landskap: *Halland* Upptecknat av: *Björ Jansson*
 Härad: *Hök* Adress: *Skattorp*
 Socken: *Hasslöv* Berättat av: *August Bengtsson*
 Uppteckningsår: *1939* Född år *1865* i *Hasslöv*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Goenisses drängar.

Den folkliga benämningen
 på hustomten var på de flesta
 platser i södra Halland "goenisse".
 På de platser, där man hade goenisse,
 var allting med, och västlandet ökades
 mer och mer. Det berättas, att personer
 nattetid kunde se skaror av möss
 komma dragande med halmläss till
 gårdar, där goenisse bröddes. Mössorna
 voro hvars tjänstehjon.

6036

ACC. N:R.

Landskap: *Halland*Upptecknat av: *Bror Jonsson*Härad: *Lök*Adress: *Skattorp*Socken: *Hasstöv*Berättat av: *August Bengtsson*Uppteckningsår: *1939*Född år *1865* i *Hasstöv*LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

Sådden.

Jag har aldrig hört, att vi ha-
de några bestämda dagar, då de olika
sådeslagen skulle sås. När björkarna
grönskade, var det tid att så, och då
sådde vi. Det var visst i 11:te
åra, tror jag.

6036

ACC. N:R.

Landskap: *Halland*Upptecknat av: *Bror Jansson*Härad: *Hök*Adress: *Skottorp*Socken: *Hasslöv*Berättat av: *August Bengtsson*Uppteckningsår: *1939*Född år *1865* i *Hasslöv*LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

Träkors över vitsegångna.

När någon gick vilse ute på markerna på Hallands-äsen och omkring, så sattes ett träkors på den plats, där personen anträffats föd. Gamla personer (August Bengtsson) minnas flera platser, där det stod sådana kors. En man, som kallades gamle Jans, gick en gång över Hallands äsen och tillade ned vid Hällefallet. Han hade sått sina träkor en bit från fallet och gått en liten bit och stötat ned i brädspåret. Sedan uppresades ett träkors till minne olycksfärdigen.

Se sid 13.

Skriv endast på denna sida!

6036

ACC. N:R.

Landskap: Halland Upptecknat av: Bor Jansson
Härad: Håh Adress: Skatörp
Socken: Hasslöv Berättat av: August Brantsson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1865 i Hasslöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

Julseder.

Om julaftonen var det aldrig bra att tända ljusen först. Man skulle först se, att någon annan hade fönt. När vi (August och Gđa Brantsson) var små, så sutto vi alltid om julaftonen och tändde nedåt Hallarösslätten och då vi så, att man tändt ljuset på städerna nästan för äsen, så fingo vi tända våra ljus. Att ett ljus stäcktes var inte bra, för det varsla, att någon skulle gå under det nya året. Inte heller var det bra att spela en bonk och kasta det under bordet, för då kom någon att bryta benet under det nya året.

Skriv endast på denna sida!

Se sid 12.

ACC. N:R. **6036**

Landskap: Halland Upptecknat av: Bror Jansson
 Härad: Hö Adress: Skottorp
 Socken: Hasslöv Berättat av: August Bengtsson
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1865 i Hasslöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

Kolmilor på Hallandsåsen.

När man odlar, hittar man ofta platser, där kolmilor ha stått på Hallandsåsen i Hasslövs socken. Kolbiter, och ask finnas på sådana platser. Det växer nästan ingenting på de platser, där kolmilorna ha stått. Däremot känna folk i Björkered i Hasslöv inte till, att pottaskebränning förekommit.

ACC. N:R.

6036

Landskap: *Halland*Upptecknat av: *Bror Jansson*Härad: *Höu*Adress: *Skilling*Socken: *Hasslöv*Berättat av: *August Bengtsson*Uppteckningsår: *1939*Född år *1865* i *Hasslöv*LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-

6 ARKIV

Skivior från "Kackaretiden".^{men}

När fätk adlar på Hallands-
åsen i Hasslövs socken, träffar man ofta
på stenrör. Dessa äro från "kackaretiden".

Då ett ungt par hade gift sig, fingo de för
en kappe såd, och så fingo de själva
röja mark och skaffa sitt uppehälle.

Där, som fanns lömslig mark till åker,
kastades stenarna i högar utmed de små
åkerlapparna, och sedan såddes det.

6036

ACC. N:R.

Landskap: Halland Upptecknat av: Bror Jansson
Härad: Hök Adress: Skattorp
Socken: Hasslöv Berättat av: August Bengtsson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1865 i Hasslöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

Stenkelelen i Baramassa.

I Baramassa, som ligger på gränsen mellan Hasslöv och Östra Kårup, finnas en urholkad sten, som kallas "stenkelelen". Den rymmer en be eller fyra spanner vatten. För doppade man ned barn, som hade kläda, i kelelen, för att de skulle botas av dess undergörande vatten.

Se foto sid 14.

6036

ACC. N:R.

Landskap: Halland

Upptecknat av: Brorfaussön

Härad: Håh

Adress: Skattung

Socken: Hasslöv

Berättat av: August Bengtsson

Uppteckningsår: 1939

Född år 1865 i Hasslöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8

Offerkällan i Tinnarp.

På Gotthard Nilssons i Tinnarp, Hasslövs socken ägor finnes en offerkälla. För kastade man ned pengar i källan för att få tur. Fästefolk brukade särskilt offra i källan. Den undersöktes för en del år sedan, och man fann en mängd mynt i den. Några särskilda historier om källan, känner inte härens folk till.

Se foto sid 12.

ACC. N:R. 6036

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Prof. Jensen*
Härad: *Höke* Adress: *Skattarp*
Socken: *Hasslöv* Berättat av: *August Bengtsson*
Uppteckningsår: *Höke* Född år *1865* i *Hasslöv*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9. —

Tjuvmjolkning av kor.

Det var för inte ovanligt i Björkered i Hasslövs socken, att korna tjuvmjolkades. Folk kunde inte på något vis få reda på, vem som tjuvmjolkade korna, eller hur det gick till. Syskonen Bengtssons far hade kor, som blev tjuvmjolkade, och en natt vaktade han korna för att se, vem som mjolkade dem. Det blev en väldigt ösregn den natten. Han kunde ^{inte} se någon, som tog mjölken, men i alla fall så voro korna tjuvmjolkade den natten, som han vaktade dem.

6036

ACC. N:R.

Landskap: Flabband Upptecknat av: Bior Jansson
Härad: Häk Adress: Skattorp
Socken: Hesslöv Berättat av: August Bengtsson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1865 i Hesslöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10

Jättekast mot Rännestövs kyrka.

En jätte stod vid Hällepallet och såg då Rännestövs kyrka. Han tog ett klippblock och kastade det i riktning mot kyrkan, i det att han sökte träffa dess tak. Men jätten hade inte nog kraft i armarna, ty stenblocket nådde inte sitt mål utan föll ned i Torp i Hasslövs socken. I denna socken ligger även Hällepallet. Stenen var ungefär sex alna hög och bred.

Stenen låg på Janne Perssons ägor i Torp i Hasslövs socken, men

Skriv endast på denna sida!

6036

ACC. N:R.

Landskap: Halland Upptecknat av: Bor Jansson
Härad: Hök Adress: Skattorp
Socken: Hasslöv Berättat av: August Bengtson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1865 i Hasslöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11

för en del år sedan, lät bonden
gräva sönder stenen och fräsa den där-
ifrån. Denne sten var den enda, som
fann på hans ägor. En tid efteråt än
stenen tagits bort, blev bonden
åtalad för stenen var upptecknad som
forminne. Om man står vid Hälle-
fallet och ser i riktning mot Ränne-
bövs kyrka, så låg stenen i rak lin-
je mot kyrkan.

6036

ACC. N:R.

Landskap: *Halland*Upptecknat av: *Bror Jansson*Härad: *Näk*Adress: *Skattarp*Socken: *Hasslöv*Berättat av: *August Bengtson*Uppteckningsår: *1939*Född år *1865* i *Hasslöv*LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12



I: 8: 24.
Utsikt över Hasslöv. Trakten är
mycket rik på sägner, och det finns
även en offerkälla vid äs slutningen
(i Skattarp).

Se sid 4 och 8.

Skriv endast på denna sida!

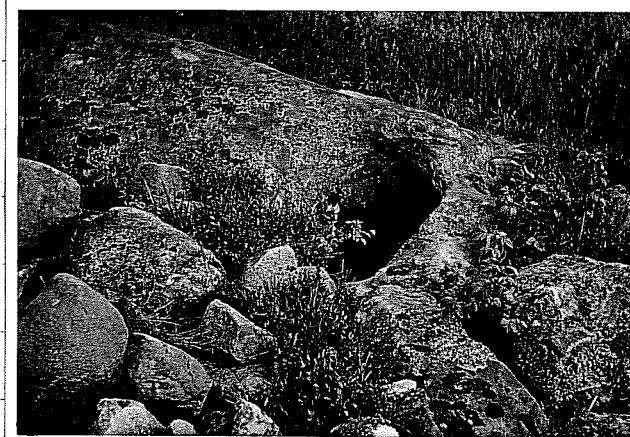
Landskap: *Halland* Upptecknat av: *Bron Jansson*
 Härad: *Hörk* Adress: *Skattorp*
 Socken: *Hässlöv* Berättat av: *August Bengtson*
 Uppteckningsår: *1939* Född år *1865* i *Hässlöv*



I: 8:28.

Hällebacke intill Hällefallet i Hass-
 lövs socken. Vid backen stod för
 ett kors över en, som stupat ned där.
 Vid backen och vid bäcken nedanför bod-
 de fordom troll. Se sid 3, och även en
 förut inlämnad uppteckning om hallens vattenbruk.

Skriv endast på denna sida!

Landskap: *Halland*Upptecknat av: *Bor Jansson*Härad: *Hök*Adress: *Skalltorp*Socken: *Hasslöv*Berättat av: *August Bengtsson*Uppteckningsår: *1939*Född år *1865* i *Hasslöv*

I: 8:27.

Stenkelen i Bara-
mossa i Hasslövs soc-

I: 8:26. ken. Det svarta i ut-

pökningen i stenen är vatten. I kelen
appades järn, och vattenet använde man
till läkemedel. Se sid 7.

Skriv endast på denna sida!

Landskap: *Halland*Upptecknat av: *Bror Jansson*Härad: *Hök*Adress: *Skattorp*Socken: *Hasslöv*Berättat av: *August Bengtsson*Uppteckningsår: *1939*Född år *1865* i *Hasslöv*LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

15

Offerkälla.*I: 8:28.**I: 8:29.*

Bränke källa på Hallands äs, Hasslövs socken. Källan är den mest kända offerplatsen i Sydhalland.

Skriv endast på denna sida!

6036

ACC. N:R.

Landskap: *Halland*Upptecknat av: *Bror Jansson*Härad: *Hälsjö*Adress: *Skottorp*Socken: *Hesslöv*Berättat av: *Rugvald Bengtsson*Uppteckningsår: *1939*Född år *1865* i *Hesslöv*LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

16

Brädd.

I: 8: 95.

Brädd av järn, koppar och silver(?)
 Den används för att ta ut ögonen på folk
 genom att slå den mot en bräda, se förut

Skriv endast på denna sida!

int. uppteckningar

6036

ACC. N:R.

Landskap: *Halland*Upptecknat av: *Bror Jansson*Härad: *Lök*Adress: *Skottorp*Socken: *Hasslöv*Berättat av: *August Bengtsson*Uppteckningsår: *1939*Född år *1865* i *Hasslöv*LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

16 a.



I: 8:23.

*August Bengtsson, Björkared,
i Hasslövs socken (i handen håller han
den omtalade "dräbben")*

Skriv endast på denna sida!